

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 kor.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahéttől az
ünnepek utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó
hivatalhoz intézendők

XVIII. évfolyam 255. szám.

Nagy-Várad.

Szombat, 1912. november 9.

A hercegprimás lemondása.

(—a.) A magyarországi kath. egyháznak nagy eseménye van, — amiről hónapok óta suttogtak s ami most már a félhivatalos lapokba került: Vaszary Kolos hercegprimás lemondása az ország főpapi székéről.

Mikor huszonegy esztendővel ezelőtt b. e. Simor János örökét elfoglalta, egyszerre nagy népszerűség vette körül. Szerencsésnek tartották, hogy egy a politizálástól távol eső, csak Istennek, a hazának, a tudománynak és a keresztény nevelés szent ügyének élő szerzetes főpapra, a hazai kultúra szolgálatában oly rendkívüli érdemeket szerzett, pannonhalmi bencések főapátjára esett az illetékes körök választása.

Ehhez járult első fellépése, melyet szerzetesi szerénység és békeszeretet jellemzett.

Igazi, nagy népszerűséget az a két klasszikus beszéd szerzett neki, melyet a koronázás negyedszázados évfordulóján és a millenniumi ünnepélyen a Mátyás templomban a királyhoz intézett. Mint az ország főpapja s mint a nemzet történetét ismerő tudós szólott a királyhoz a nemzet nevében. Főpapi és közjogi magas méltósága és felelőssége teljes tudatában s függetlensége érzetében nyíltan és őszintén beszélt, akárcsak egy őskori patriarka. Az egész ország lelkesedett érte s a királynak is megnyerte teljes bizalmát.

Nagy baj volt, hogy az a kvalifikálhatatlan támadás, melyben egyházpolitikai szereplése miatt részécsitette a főrendiház elé csődített csőcselék, elvette a kedvét a nyilvános

szerepléstől. Ehhez járult egy jószágkormányzója által elbocsájtott alkalmazottjának ellene elkövetett mérénylete, mely őt azóta zárkóztatta tette. Visszavonult budai és balatonfüredi palotájába s a nyilvánosság elől teljesen elzárkózott.

Ez a minden nyilvános szerepléstől való visszavonulása később annyira ment, hogy a főrendiházba egyáltalán nem járt, a magas főpapi méltóságával járó egyházi funkciók végzését a hozzá oly hűséges Kohl Medárdra, egyházmegyéje kormányzását helyetteseire s uradalmainak vezetését kormányzójára bízta teljesen.

Korával növekedő betegsége később ezt az állapotot reá nézve szükségessé tette.

Nehogy ebből az országra, egyházmegyéjére és javadalmára kár származzék, leteszi most a felelősséget és gondot, lemond javadalmáról és a magányba vonulva óhajtja tölteni hátralevő éveit.

A magyar egyháztörténelemben van elég példa arra, hogy dus javadalmazású főpapok lemondtak püspöki székükről. Így a nagyváradi püspökök díszes sorából a múlt században Lajcsák és Szaniszló mutatnak erre felemelő példát. Arra azonban nem tudunk esetet, hogy a primási székről lemondott volna valaki. Vaszary a volt szerzetes nyújtja erre az első példát.

Akit kinevezésekor oly általános rokonszenvvel fogadott az egész ország, azt sajnálattal látja így visszavonulni. De elhatározása előtt tisztelettel meghajolva kívánja a lemondásával is példát nyújtó fenkölt lelkü egyházfejedelemnek, hogy ma-

gányának tiszta lelki örömeit zavartalanul élvezhesse sokáig.

A hercegprimás lemondásáról a Magyar Kurir könyvmatos ezeket közli:

A legilletékesebb helyen a Magyar Kurirt annak kijelentésére hatalmazták föl, hogy maga a tény, Vaszary Kolos hercegprimásnak e méltóságáról, valamint az esztergomi érsekségről való lemondása igaz, hivatalosan azonban mindaddig nem fogják publikálni, a míg az apostoli szent-
szék elengedhetetlen hozzájárulása és fölmentése meg nem érkezik. Ennek megérkezése után lehet csak szó a hercegprimási méltóság és az esztergomi érsekség betöltéséről. Erre az állásra a legilletékesebb körök véleménye szerint is dr Csernoch János kalocsai érsek a legpozitívabb jelölt. A mi már most az ily módon megüresedő kalocsai érsekség és ezzel kapcsolatosan más püspökségek betöltéséről került a sajtóba, mindaz még időelőtti kombináció.

Közös minisztertanács. Ma délelőtt tíz órakor kezdődött a közös miniszteri tanácskozás. E közös miniszteri tanácskozásban résztvettek Zaleszky lovag osztrák pénzügyminiszter és dr. Förster lovag osztrák vasuti miniszter is, akik tegnap este érkeztek Budapestre. Osztrák részről résztvettek a konferencián Sonnenschein Zsigmond és Grienberger Róbert osztrák osztálytanácsosok. Magyar részről a szakminiszterek voltak jelen.

A közös miniszteri tanácskozás kizárólag a bosnyák vasutépítés dolgával foglalkozik.

Itt említjük meg, hogy gróf Czerin Ottokár osztrák delegátus, aki az utóbbi időben Konopistban Ferencz Ferdinánd trónörökös vendége volt, Budapestre érkezett, hogy a delegáció tanácskozásain résztvegyen. Feltűnést keltett, hogy gróf Czerin hosszabban tanácskozott gróf Berchtold külügyminiszterrel.

Nagyvárad

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete Rákóczi-ut, 9. szám alatt a Széchenyi szálloda mellett
fűszer-, csemege-bor és gyarmatárukban
Telefon 769. sz. legolcsóbb bevásárlási forrás. Telefon 769. sz.

A BALKÁNI HÁBORU.

Ugy látszik, közeledünk a háboru — és Törökország végéhez. Jóformán csak Konstantinápolyról van még szó s a török államférfiak minden igyekezete arra irányul, hogy legalább Sztambul, az egykori török világbirodalom székhelyét, megmentésék. Ugyanaz a helyzet, amelyben a görög császárok Konstantinápolya volt ötödfélszáz év előtt. Vajjon gondolta-e akkor a diadalmas török hadsereg, hogy amint ők a görög birodalom utolsó bástyáját döntik le Konstantinápoly elfoglalásával, épp úgy lesz ugyanaz a Konstantinápoly a nyomorúságosan összeroskadó török császárságnak utolsó menedéke?

A Konstantinok nevéhez fűződik a bizánci császárság dicsősége — s egy Konstantin volt az utolsó császár, aki Bizánc falain elesett. A török birodalom nagysága a Mohamed szultánhoz kapcsolódik — s talán V. Mohamed lesz az utolsó szultán Sztambulban.

A bolgár király pedig a keleti császári koronát készül fejére tenni Konstantinápolyban.

A nagyhatalmak állásfoglalása óráról-órára változik. A hármasszövetség közeledni látszik a balkáni szövetséghez — félő, hogy ezzel is megkésték kissé. Ugy látszik, a bécsi ész érvényesül a külügyi politikában, akkor pedig biztos, hogy mindenünnen lekésünk: az erélyes fellépéstől is, a barátkozástól is.

A háborúról szóló tudósításaink a következők:

A porta és a bolgárok.

Szófia, nov. 8.

A porta a bolgár kormánynak azt az ajánlatot tette, hogy közbenjárók nélkül kezdjenek a békéről tárgyalni. Kevésbé valószínű, hogy a bolgárok azt az ajánlatot elfogadják, mert el vannak tökélve, hogy bevonulnak Konstantinápolyba és ott szabják meg a békefeltételeket.

Osztozkodás.

London, nov. 8.

A Daily Chronicle ma ezzel a címmel: Osztrák veszedelem vezető cikkét közöl, amelyben azt mondja, hogy a szerbeknek joguk van Albániára és hogy megkövetelhetik a tengerhez vezető természetes utat, legalább addig, a míg Ausztria és Magyarország megszállva tartja Dalmátországot és Horvátországot (?) Bulgária reméli, hogy megtartja a meghódított területeket Tráciával egészen az Egei tengerig, körülbelül Szeresztől Rodostóig. A bolgárok most már Konstantinápolyra is számítanak, mert győzelmeik sokkal nagyobbak voltak, mint ők maguk hitték. Szerbia meg fogja kapni Macedóniának legnagyobb részét. Ami a szaloniki kikötőt illeti, még nem történt végleges döntés. Ausztria és Magyarország kereskedelmi jogainak biztosítása végett fenn

fogják tartani az utat Novibazártól Szalonikiig. Görögország északi határa érintkezni fog az új Szerbiának déli határával s magában fogja foglalni Albániának egy részét. Albániáról még nem történt végleges döntés. Novibazár valószínűleg Ausztriáé és Magyarországé lesz. Montenegró megkapja Szkutarit. Románia kárpótlásul megkapja a Szilisztria környékén lévő területet Várnától északra. Oroszországnak a Dardanellákon szabad átmenetelt biztosítanak.

Konstantinápoly nyugodt?!

Konstantinápoly, nov. 8.

Zorovics mellett még mindig folyik a harc. A törökök elvettek hét ágyut és öt hadiszeres kocsit és az ellenséget a hegyek közé kergették. A keleti hadseregnél semmi új sincsen. Csataldzsa környékéről sok menekülő érkezik. A főváros kedve nyugodt. Az összes európai telepek a városban maradtak és az osztrák és magyar iskola nyitva van. Nyugtalanásra nincs ok, a mohamedánok viselkedése komoly, de barátságos.

Drinápoly eleste.

Bukarest, nov. 8.

Drinápoly már a múlt kedden megadta magát a bolgároknak. Szófiában ezt a hírt egyelőre titkolják, nehogy a nagyhatalmak közbelépésüket sietessék. A török helyőrség már a múlt hétfőn följánlotta a város átadását azzal a feltétellel, hogy a török hadsereg katonai tisztességgel szabadon kivonulhat a városból. A bolgárok ezt a feltételt visszautasították és folytatták a város bombázását, amire aztán a török helyőrség kedden minden feltétel nélkül kapitulált.

Szaloniki bevétele.

Athén, nov. 8.

Szaloniki bevételének hírét tegnap estig nem erősítették meg. Hivatalosan csak azt jelentik, hogy a görög hadsereg az Axios folyó hídján való átmenetelt tegnap reggel befejezte. A görög hadseregnek még egy hidon kell átmennie és akkor már csak néhány perenyire lesz Szalonikitól. Ott várják a török hadsereg utolsó ellenállását. Azt hiszik, hogy a görög hadsereg, amely hatvanezer emberből és tizenhat ágyuütegből áll, még ma bevonul a városba.

A nagyhatalmak és Törökország.

Pétervár, nov. 8.

A nagyhatalmak eszmeváltásának az lett az eredménye, hogy egyelőre nem adnak Törökországnak közvetítő kérésére kielégítő választ, mert a nagyhatalmak meg egyeznek abban, hogy Törökországnak fegyverszünet elnyerése végett biztos garanciákat kell adni, hogy hadseregét kisázsiai csapatokkal nem fogja megerősíteni, azt kívánják továbbá tőle, hogy jelölje meg a területi és politikai koncessziók minimumát, amelyet a balkáni államoknak megadni hajlandó. Ebben a hármasszövetség és a hármas antant hatalmak teljesen megegyeznek. A szövetséges balkáni államok kijelentették, hogy Drinápoly és Szaloniki bevétele előtt

semmiféle tárgyalásba sem akarnak becsatlakozni.

Az angolok figyelmeztetése.

London, nov. 8.

Az angol sajtó figyelmezteti a bolgárokat, hogy saját érdekük ellenére ne menjenek be Konstantinápolyba, de ha diadaluk teljessé tétele végett mégis beakarnának vonulni, akkor Európának csak nehézségeket okoznának. Először azért, mert a török fővárosban minden európai ember elpusztulna és másodsor azért, mert a törökök abban az esetben visszavonulnának Ázsiába és a tengerszorosok őrzése végett helyettük új utódot kellene keresni. Az angol mértékadó körök azt hiszik, hogy ha Konstantinápoly nem marad a törököké, akkor Anglia fogja elvállalni a tengerszorosok őrzését.

Berchtold és a bolgárok.

Szófia, nov. 8.

Teodorov pénzügyminiszter egy újságírónak kijelentette, hogy a bolgár kormány gr. Berchtold nyilatkozataival nagyon meg van elégedve. A miniszter dicsérő szavakkal emlékezett meg a monarchia reális politikájáról és uralkodójának nagy bölcsességéről.

London, nov. 8.

A Sztár értesülése szerint Szaloniki tegnap este elesett. A görög csapatok megszállták a várost, a törökök előbb elpusztították az összes hidakat és kivonultak Szalonikiból.

Hírek az ellenparlamentről.

Budapest, nov. 8.

A parlamenti ellenzék tagjai minden este más-más ellenzéki párt körhelyiségében találkoznak. Nem tartanak formális értekezletet, csak fesztelen beszélgetés között tárgyalják meg az aktuális kérdéseket és a beszélgetés során felvetett új eszméket. Ezen fesztelen purpalek során vetődött fel az a két eszme is, amely most az összes politikai tényezőket foglalkoztatja s a közvélemény kivánságát egyre jobban fokozza. Az egyik Apponyi eszméje és az ugynevezett ellenparlamentet akarja megvalósítani, mások pedig az ellenzéki pártok fuziójának sürgős szükségességét hangoztatják.

Beavatott helyről szerzett információink szerint mindkét eszme még csak embrionális stádiumban van s talán nem is fog soha megszületni, mert olyan akadályok állanak útjában, melyek sokkal mélyebben gyökeresnek, semhogy egykönnyen mellőzhetőek volnának. Az ellenparlament eszméje az ellenzék nagy része előtt nem szimpatikus, mert a kitűzött cél elérésére éppenséggel nem alkalmas és legfeljebb elposványítja az ellenzék akcióját. Ez a rész inkább a vidéki népgyűléseket forszirozza, mert a népek lelkesedésének épentartását fontosabbnak tartja az ellenparlamentezésnél.

A fuzió ügye már távolabb áll a megvalósulástól. Ennek legnagyobb akadálya a függetlenségi párt, amely még nem látja biztosítva azokat a célokat, melyeket a demokratikus haladás terén maga elé tűzött. Az ellenzéki pártok között különben is olyan egyetértés van, hogy a fuziót feleslegessé teszi.

A Rhédey-kert rendezése.

A szépészeti és közlekedési szakbizottság ülése.

A Rhédey-kert rendezésének kérdése már évek óta foglalkoztatja úgy a városi tanácsot, mint a különféle ad hoc és szakbizottságokat. A nagyszabású rendezési tervet már tárgyalta a sportegyletek és cözépiskolák igazgatóival kibővített ad hoc bizottság s ennek megállapodása tegnap került a szépészeti és közlekedési szakbizottság elé.

Komlóssy József tanácsnok elnökle alatt Kőszeghy József, Schvarecz Izidor, Hann Lajos, Siket Traján, Köblös Ferenc, Rendes Vilmos, Stark Gyula és Bige József jegyző voltak jelen az ülésen.

Néhány (apróbb telekátengedési ügyet tárgyaltak.

Trafik-bódé a sétányon.

Salamon József kérelmét vették ezek után tárgyalás alá. Salamon József engedélyt kér, hogy az Ezredévi Emlék-téren, az új vasgyaloghid mellett trafik-bódét állíthasson, a mérnöki hivatal által készített terv szerint.

Siket Traján ellenzi a kérelem teljesítését, mert az Ezredévi Emlék-tér gyermekjátsszóhely s a gyermekeket nem szabad mozgásukban gátolni. Különben sem helyesli hogy gyermekjátsszó helyen tőzsde legyen. Van a tér körül üzlethelyiséggel bíró ház több, rendezzen ott be trafikot az illető. A szük teret nem szabad beépíteni.

Schvartz Izidor osztja ezen véleményét. De ha trafikbódét akarnak ezen a téren felállítani, akkor is a város építse azt fel s adja bérbe.

A kérelem elutasítását javasolta a szakbizottság.

Terület-bérlet kertészeti célra.

Jelinek Ferenc kertész ajánlatot adott be a városhoz, hogy az Aradi-ut végén, a jelenlegi kertészeti telep közvetlen szomszédságában, annak háttamögött adjon bérbe a város 9000 négyszögletes területet kertészeti célra, 13 évre, évenként és holdanként fizetendő 420 kor. bérösszegért.

A szakbizottság a bérbeadást azzal javasolja, hogy amennyiben a városnak szüksége lesz a területre egy évi felmondás mellett azt Jelinek Ferenc bármikor visszabocsátja azt a városnak.

A Rhédey-kert terve.

Komlóssy József elnök ezután bemutatta a Rhédey-kert kibővítésének és rendezésének tervét. A kibővítés folytán a Rhédey-kert kibővítettnek majdnem a mostani köztérig s a városi faiskola is a kerthez csatoltatnék. A mostani nagy köröndön kívül még másik hatalmas gyermekjátsszóhely lenne. A vágóhid felé lenne a népliget, az u. n. vurstli. A lövölde előtt új vendéglőt építenének az intelligens közönség számára. A régi vendéglő helyén rendőrkülönítmény lenne. A népliget végén kisebb vendéglőt építenének, tekintettel a szomszédos munkáslakásokra. A faiskolát kitelepítenék. Az összes rendezés 250,000 koronába kerül.

Kőszeghy József főmérnök a rendőrkülönítményt nem tartja szükségesnek.

Siket Traján erősen sikra szállt, hogy rendőrségre ott szükség van. Rámutat, hogy a sétaterekre ma nem lehet jóízű embernek menni, olyan állapotok vannak azokon. Bontsák le a régi rozoga vendéglőt, de gondoskodjanak egy kis rendőrszobáról.

A szakbizottság általánosságban szükségesnek tartja a kert kibővítését.

A részletekre nézve abban állapodtak meg, hogy a régi vendéglő lebontandó; a lö-

völde előtti új vendéglőben lesz egy rendőrszoba. Egyebekben elfogadták a tervet.

Siket Traján felszólalt, hogy a Rhédey-kert közelében levő éjjeli mulatók elhelyezése iránt gondoskodják a tanács, mert ha ezek ott maradnak, a kert rendezésére fordított 300,000 korona kidobott pénz lesz. Tegye megfontolás tárgyává ezt a tanács.

Siket Traján indítványát elfogadták.

*

Az ülés végén az elnök bemutatta a városmajor kitelepítésének tervét. A mai helyéről a csendőrszoba háttamögé tervezik az új városmajor. A tervet elfogadták.

Jövőre sem épül fel a közkórház.

Idestova jubilálni fog a kórház építésének ügye, de még mindég nem jutottak túl a kezdet nehézségein. Biharvármegyénél ugyan már minden kész van, csak a miniszter jóváhagyása hiányzik, de mint mindenben, úgy itt is a miniszter évekig huzahallasztja a döntést.

Amilyen viharokat provokált ez az ügy kezdetben, oly csendesen pihen most Budapesten valamelyik előadónál.

Eközben Biharvármegyében egyre jobban érzik az új közkórház szükségét, egyre nyomoruságosabb viszonyok kezdenek uralkodni a szük, rég kiérdemült ócska kórházban.

A vidék viszont nagyban morog, hogy a központi kórház mellett új vidéki kórházakat is építsenek. Így Margita már telket is ajánlott fel és más áldozatokat is hajlandó hozni csak oda is építsenek egy közkórházat. A vidéki aspiránsok közül Margitának a legjogosabb a kérelme, mert fekvésénél fogva innen a legnehezebb a kórházi ápolást igénylő betegeket Nagyváradra szállítani.

Mindössze 75000 korona államsegélyre volna szükség a margitai kórháznak. Ezzel a kórházzal a központi kórház érdekei is meglennének védve, de a környék egészségügyére is jótétemény volna. 1910-ben fedezet hiányában a miniszter elutasította a kórház költségeinek megszavazását. Most a margitaiak újból mozgalmat indítanak, hogy az 1913. évre felvett 4,000,000 korona kórházi pénzből megkaphassák a kért 75.000 koronát.

És mig kint serényen dolgoznak, addig a miniszteriumban a központi kórház megvalósítása elé nagy akadályt gördít a miniszter. Az új kórház ugyanis 90.000 korona annuitással volna fedezendő. A miniszter azonban nem hajlandó csak 70.000 korona annuitással törlesztendő költséghez hozzájárulni. A vármegyének tehát redukálni kellene a költségeket, ami a tervek lényeges módosítását jelentené.

Ebbe pedig nem lehet belemenni, mert már a felterjesztett költségek is a legkisebbre vannak leszállítva. Azóta pedig a munkabérek, anyagárak csak emelkedtek, tehát redukálásról szó sem lehet, sőt emelésről. A redukálással a vármegye azt érné el, hogy az új kórház csak időleges dolog volna és egy évtized múlva már bővítésről kellene gondoskodni, ami akkor a mai garaszkodás miatt a most leütendő összegnek tíz, sőt huszszorosába is belekerülhet.

A vármegyén számat vetettek ezzel a

kérdéssel és nem fogadták el a redukálást, hanem 1913 évre szintén a belügyminiszter tárcája terhére felvett 4,000,000 koronából fogják kérni az évi 90,000 koronás annuitást.

Igy az új kórház még jövőre sem épülhet fel, hanem csak 1914-ben. Az építkezés legalább két évet fog igénybe venni, tehát kedvező körülmények között is 1916-ban adhatják át a kórházat céljainak. Addig pedig csak had nyomorogjon a vármegye a jelenlegi ócskaságban.

ELHÓDÍTOTT FÉRJ.

* Két nő harca.

* Elfojtott botrány.

Délután 5 óra. Egészen besötétedett már s a városháza sötét Teleky-utcai kisebb kapuja előtt egy kétfogatu gummirádlér áll. Magas, karsu hölgy siet ki a homályos kapu alól, az arcára lila fátyol borul s ideges sietséggel huzza fel finom keztyűit fehér pici kezeire. Karmantus, meleg boa, dusan csipkézett, drága ruha suhog rajta s nyomában diszkrét távolságban egy kopogós cipőjü detektiv baktat.

Külön kocsi ülnek. A nehéz zárt batar előre hajt, s nyomában lassu kocogással indul el a nyitott fiakker a szürke ruhás detektivvel.

A pályaudvaron feltűnés nélkül intézkedik a detektiv. Első osztályu jegyet vált Kolozsvár felé a gyorsvonatra s beküldi a hölgynek a portással. Bent a jól fűtött tükrös váróteremben nyugodt előkelőséggel olvassa a hölgy az esti lapot s kint a hideg, fehér fényü perronon hivatalos, kimért léptekkel sétál le s föl a detektiv.

Utolsó és csöndes epizódja ez a nagystilü szerelmi harcnak, amelyet a rendőrség és az egyik budapesti magádetektiv vállalat simán, diszkrétén igyekezett befejezni. Azonban az izgalmas történet, amelynek immár utolsó szereplője is elhagyta Nagyváradot, bűnügygyé mérgesedett s a negyedik szereplő a budapesti államrendőrség foglya.

Ily formán módunkban áll teljes részletességgel beszámolni erről a merész, aszszonyi szépséggel és raffineriával átszőtt, izgalmas szerelmi küzdelemről, amelyet a törvényes hitves vívott egy schönbergerróza, nagystilü hölgygel. Végeredményben a feleség lett a győztes, de hogy a régi családi béke meglesz-e újra, azt bajos volna megmondani.

Az őszi lóversenyen.

Az eset számai visszavezetnek a budapesti őszi lóversenyekre. Itt játszódott le az első, heves izgalmas jelenet, a két nő között azóta örült küzdelem és hajsza folyik. A férfi, aki körül az egész forró levegőjü történet kialakult P. S. dugzagzadag bácskai bérlő, akinek Pesten több palotája van. Két kávéháza is van s a lóversenyeken futtatni szokott.

Az idén is futottak a lovai. Felesége nem szokott kijárni a versenyekre s P. S. nem is álmodta, hogy most az egyszer kijött és látcsövön keresztül figyel minden mozdulatát.

Színei valami jelentéktelenebb díjat nyertek. P. S egyszerre megjelent szokkója és lova mellett — egy feltűnő szépségü hölgy társaságában.

A hölgy gratulált a sikerhez és karonfogva vezettette magát autójához. A férfi visszament a versenytérre s nem vette észre, hogy a felesége lesietett a tribünről s odalépett a teljesen különálló szürke autohoz.

Találkozásukat a soffőr a következőképpen mondta jegyzőkönyvébe:

— A két hölgy szeme hirtelen összevillant s mielőtt urnóm magára zárhatta volna az autó ajtaját, őnagysága felrántotta azt.

— Az a férfi az én uram, mondotta s ön kisasszony elcsábította tőlem.

Egy ezüstfejű korbáccsal végig akart sújtani urnómön, de az autót hirtelen elindítottam s a csapás a kocsi üvegablakát érte, amely csörömpölve összetört.

P. S.-né azóta hiába várta haza az urát. Eltűntek Pestről s megbízott egy magándetektív irodát, hogy kutassa föl a legnagyobb esőndben, hogy hova rejtőztek előle.

A zöldfa-utcai fészek.

A bácskai rokonság türelmetlenül sürgette már a feleséget, hogy küldje le az urát, mert veszedelmek fenyegetik a gazdaságot. P. S. ugyanis szeptember óta feléje sem nézett birtokának s felesége a legnagyobb zavarral igyekezett elhallgattatni a zajongó rokonságot.

Kinos bizonytalanságban hetek multak el. Semmi hírt nem kapott, míg végre is egyik új inasának kapzsísága és manipulációja lerántotta a leleplet az eltűnt embe-
rekről.

Az új inas, aki facér pincér volt s akit nagyon jól ismer a pesti rendőrség — Veres Bélának hívják — elolvasta a detektív iroda információit s rájött asszonya titkára. S mivel ismerte az illető hölgy soffőrijét, megtudta, hogy P. S. és S. Mária Nagyváradon tartózkodnak, Zöldfa-utcán a férfinek van egy távoli rokona s annál laknak már hetek óta.

Megzsarolja a hölgyet.

Megismerve az ügyet s több kényes részlettel felszerelve leutazott Budapestről s ezelőtt három nappal minden bejelentés nélkül, azon a címen, hogy ő utazó, bekopogtatott a zöldfa-utcai lakás ajtaján. Mikor egyedül maradtak, félretette az utazótáskát és azt mondta:

— Nem vagyok utazó. Pesti detektív vagyok, őnagysága P. S.-né megbízott az önök kikutatásával. Minden adat a kezében van. Tudom azt is, hogy ön a felesége nevét aláhamisította egy tizezer koronás váltó alá!

A leleplezés irtózatossá hatással volt. Egyik sem tudott egyetlen szót sem ellentvetni s nem is mertek kételkedni abban, hogy valóban detektívvel állanak-e szemben.

A facér pincér nagyszerűen játszotta szerepét.

— Felhatalmazott őnagysága, hogy önt azonnal letartóztassam, ha nyomban vissza nem utazik Pestre.

A férfi ijedten csomagolt és egy óra múlva már robogott Pest felé!

Az inas egyedül maradt a gazdag nővel, aki meglepetésében nem tudott menekülni a leleplezés nyomasztó hatása alól. Egészen megzavarta az a hír, hogy P. S. váltót hamisított.

S az inas dirigált:

— Azt is tudom, hogy ön is adott pénzt P. S.-nek. Önnek 8000 korona követelése van P. S.-sel szemben. Erről le kell mondania. Itt van egy nyilatkozat, ezt írja alá.

Nekem átadja azt a gyémántgyűrűt, amelyet emlékül kapott P. S.-től és fizeti az én honoráriumomat: 1000 koronát.

A hölgy átadta az ezer koronát s a gyűrűt.

Feljelenti a rendőrségen.

Másnap azonban észrevette, hogy szobájából több ékszer hiányzik s kissé vissza-

gondolva a történetekre, rendkívül gyanusnak tünt föl előtte a detektív.

Hosszas gondolkodás után elhatározta, hogy feljelenti az illetőt.

— Elvesztettem úgy is P. S.-t örökre s még most ilyen érzékenyen meg is károsított — mondotta Egely kapitány előtt s részletesen elmesélte egész kalandos szerelmi történetüket.

A rendőrség nyomban táviratozott Pestre. Kiderült, hogy ilyen nevű detektív egyáltalán nincsen a fővárosban. De már tegnap Pozsonyban letartóztatták a vakmerő inast, aki mindent bevallott.

Ugyancsak tegnap délután megérkezett P. S.-né informáló távirata is S. Máriára vonatkozólag. S mivel nincs állandó foglalkozása, a selyemruhás hölgyet diszkrétén és simán illetékességi helyére, Kolozsvárra toloncolták.

HIREK

* Városatyá választás lesz I-én.

Nagy-Várad város törvényhatóságában jelenleg három hely van betöltetlenül és pedig két hely Várad-Ujvároson: dr. Berkovits Ferenc és Bertsey György elhalálozása és Váralján dr. Várady Zsigmond lemondása folytán. Ezeket a helyeket ez év végén be kell tölteni, mégpedig a Bertsey György helyét 1916. év végéig, a másik két helyet 1913. év végéig érvényes határidővel. A városi tanács foglalkozott a választások kérdésével s javasolja a csütörtöki közgyűlésnek, hogy december hó 1-re, vasárnapra tűzzék ki a választást s az újvárosi kerületbe dr. Mihelffy Lajost, Váralja-Velencén pedig Ullmann Sándort küldjék ki választási elnökül. A választási mozgalmak már megindultak.

* Megnyílt a Népszövetség jogvédő irodája.

Tegnap este csőndben, minden feltűnés nélkül megkezdte működését Nagy-Várad katolikus mozgalmainak egyik kiváló gyakorlati jelentőségű intézménye: a jogvédő iroda. A Népszövetség jogvédő irodája minden pénteken (ünnepp napokat kivéve) este hat órától fél nyolcig tartja hivatalos óráját s kizárólag népszövetségi tagok részére ingyen ad jogi tanácsot minden peres és peren kívüli, telekkönyvi, adó, katonai, ipari, munkásbiztosítási stb. ügyben. A népszövetségi ügyészi tisztség ellátására Nagyvárad előkelő katolikus ügyvédjei vállalkoztak és sorrendben látják el az ügyeletes szolgálatot. A jogvédő iroda felszerelésében a legjobb törvénytárak állanak rendelkezésre. A jogvédő iroda hivatalos helyisége a Katolikus Kör könyvtári helyiségében van.

* Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Gábor Gyula segélydíjas pénzügyi számgyakornokot a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi számtiszté a nagyváradai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvédséghez kinevezte.

* Holtkéz. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Katrinszky Gyula egri prépost-kanonoknak, aki az angol-kisasszonyok vezetése alatt álló egri érseki róm. kath. tanítóképző intézetnek 70.000 korona értékű gazdasági telepet adományozott, elismerését és köszönetét fejezte ki.

* A csütörtöki városi közgyűlés.

Nagyvárad város törvényhatósága csütörtökön, november 14 én tartja rendes közgyűlését. Ez alkalommal több fontosabb ügy kerül tárgyalásra. Az 1911. évről szóló zárszámadást is ez alkalommal tárgyalja a törvényhatóság. Bejelenti továbbá a tanács, hogy a központi választmány megbízatása az év végével lejár, valamint a közigazgatási bizottságban is hat tagot a jövő évre újra kell választani. Mindkét választást a decemberi közgyűlésre tűzik ki. — Beterjeszti a tanács a magyar aviatikusokat támogató bizottság kérvényét, adomány iránt, azzal a javaslattal, hogy Nagyvárad városa 500 koronát szavazzon meg a magyar aviatika támogatására. — Ugyancsak a csütörtöki közgyűlés elé kerül a Rhédey-kert rendezésének és kibővítésének kérdése is.

* Elmaradt bizottsági ülés.

Nagy-Várad város törvényhatósági bizottsága a városi jéggyár felügyeletére egy bizottságot küldött ki. Az új bizottság már korábban megalakult s tegnap tartotta volna első érdemleges ülését, azonban a bizottság tagjai közül csak egy jelent meg, s így az ülés részvétlenség miatt elmaradt.

* Népszövetségi csoportvezetői értekezlet.

A Katolikus Népszövetség csoportvezetői holnap, vasárnap délután 4 órakor a Katolikus Kör könyvtári helyiségében értekezletet tartanak.

* A helyi ipar érdekében.

Az állami gyermekmenhelyek felszerelési tárgyát és a gyermekek ruházatát eddig minden gyermekmenhely részére azon hatóság területén szerezték be, ahol a menhely van. Ujabbán azonban szakítottak ezzel az eljárással s az összes gyermekmenhelyek szükségletét egy fővárosi vállalkozónál szerzik be s szétküldik az országba. Ez nagyon érzékenyen érinti mindenütt a helyi ipart, miért is Kassa városa felirt a belügyminiszterhez a centralizáció ellen s a régi szokás megtartását kéri, egyben ezen feliratát pártolás céljából Nagy-Várad városának is megküldi. A városi tanács a csütörtöki közgyűlésnek javasolja, hogy Nagy-Várad városa hasonszellemű felirattal pártolja Kassa város felterjesztését.

* Tengeri hal Nagyváradon.

Hölgye Sándor nagyvárad lakos azon kérelemmel fordult Nagy-Várad városához, hogy a Szent László-téren a halarusoktól elkülönített helyen tengeri és balatoni halakat árulhasson 15 évi kizárólagos joggal. Kötelezi magát, hogy 3 év alatt modern halesarnokot épít, ha ezt nem tenné, elveszti a kizárólagossági jogot. Ha a vállalkozás beválik, két év után évi 600 koronát fizet a szegényalapra, a helypénzen kívül s 15 év múlva a halesarnokot ingyen adja át a városnak.

* Halálozás.

Részvétellel értesülünk róla, hogy Wesselényi Sándor nyugalmazott MÁV. hivatalnok 7-én éjjel háromnegyed 11 órakor súlyos szenvedés és a halálóklók szentségének ájtatos felvétele után elhunyt. A halálát özvegye, két gyermeke és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma, szombaton d. u. fél 4-kor lesz a Széles-utca 25. sz. alatti gyászaháztól, az engesztelő szent miseáldozatot pedig hétfőn délelőtt fél 8-kor mutatják be az olasz plébánia templomban. — Wesselényi Sándor halála súlyos veszteség a Katolikus Népszövetségre, melynek az elhunyt megalakulásától kezdve tagja s egyik legbuzgóbb, legodaadóbb csoportvezetője volt. A Népszövetség igazgatósága felkéri a tagokat, hogy az elhunyt csoportvezető temetésén és a gyászisteniszteleten minél nagyobb számmal vegyenek részt.

*** Káposztát árul a debreceni főkapitány.** Nem tréfa dolog, a legkomolyabb: *Rostás István* debreceni főkapitány káposztát árul. A főkapitány az élelmi cikkek drágaságának enyhítése végett tervbe vette, hogy hatósági árusítást léptet életbe. A terv megvalósítását most kezdte meg a főkapitány. Minden előzetes ankét nélkül két waggon káposztát rendelt a tályai uradalomtól és ezt fogja kiárusítani. A főkapitány a piaci árakon jóval alul tudja adni a káposztát. Ez még csak a kezdet, mert ezt követni fogja az élelmi cikkek egész sora. Ime Debrecennek minden sikerül, Nagyváradnak semmi, mert az intézőség nem kezeli praktikusán a dolgot. Nem is ajánljuk hát a káposztát se Nagyváradnak, mert még többbe kerülne mint a pecsénye.

*** A jogügyi bizottság ülése.** Szokatlanul látogatott ülést tartott tegnap délután Nagy-Várad város jogügyi bizottsága. Máskor az elnökön és előadón kívül legfeljebb báró *Szentkereszty Zsigmond* szokott résztvenni a szakbizottság ülésén, tegnap azonban dr *Thury László* elnökle alatt báró *Szentkereszty Zsigmond*, dr *Döri István*, dr *Adorján Emil*, dr *Olasz Béla*, dr *Várnai Ferenc*, dr *Bárdos Imre* voltak jelen. Első sorban a bejelentési hivatal ügyviteli szabályzatát tárgyalták. A hivatal személyzetére vonatkozólag a jogügyi bizottság ezuttal is fentartja korábbi véleményét, hogy a hivatal személyzetének nem lesz elég munkája s ezért javasolja, miszerint a bejelentési hivatalhoz kinevezett alkapitány bizasék meg más ügyosztály vezetésével is és a bejelentési hivatalnál csak az általános vezetés és felügyelet legyen a kezébe letéve. A tulajdonképeni vezetést a fogalmazó végezze. — A házkutatásra vonatkozó szakaszt egészben törölte a bizottság, mert erre nézve a törvény intézkedik. — Bevette a szabályzatba a bizottság, hogy a közönség részére naponként délelőtt 12 óráig, délután 1 óráig díjtalanul ad szóbeli felvilágosítást a bejelentő hivatal, míg más időben 30 fillér lefizetése mellett írásban lehet felvilágosítást nyerni. — Ezután a város szervezeti szabályzatának 58. §-ának mellett módosítására került volna sor. Ugyanis az új városi törvény értelmében a tanács egyes tisztviselő állások fizetésének rendezését, illetve egyes állások átszervezését módosította a szervezeti szabályzatban. Mivel azonban a bizottság tagjai még nem ösmerik a módosítást, megvárják, míg azt kinyomatva szétosztják s akkor veszi felbírálás alá a jogügyi szakbizottság. Ez a dolog úgy is csak a decemberi közgyűlésen kerül a törvényhatóság elé, a költségvetéssel kapcsolatban.

*** Önként jelentkezett.** Az elmúlt éjjel az ügyeletes tisztelnél jelentkezett *Biró Imre* székelyhídi pénzügyőri felügyelő. A múlt héten szökött meg állomáshelyéről, ahol 100 koronányi hivatalos pénzt sikkasztott el. Megunta a kóborlást, de nem akart — ugymond — a csendőrség kezébe sem kerülni, s így jobbnak látta személyesen jelentkezni. Átkísértetett a kir. ügyészséghez.

*** A Szigligeti szobor talapzata.** Szigligeti Ede mellszobra letakarva készen áll a színház előtt. A szoborbizottság bejelentette Nagy-Várad város tanácsának, hogy a szobor elkészült, kéri azonban, hogy a szobor talapzatának költségeit a város fedezze. A talapzat összes költsége 400 korona, amelyet a város tanácsa kiutalt s utólagosan bejelenti a törvényhatóságnak.

*** Egy plébános emlékezete.** Kegyeletes ünnepély folyt le a sarkadi temetőben, ahol néhai *Kreznerich György* plébános sirja felé fekete márványból készült emléket állítottak a hívek és jóbarátai. Délután 4 órakor már feketéllett a temető a hívek, nemkülönben az elhunyt jóbarátai és ismerősei seregétől; kivonultak a kath. iskola növendékei is koszorúkkal és virágokkal. Az ünnepély a *Jelen István* kántortanító vezetése alatt álló sarkadi vegyeskar által gyönyörűen előadott gyászénekekkel kezdődött. Utána megáldotta *Rácz Pál* plébános a siremléket, majd pedig szívreható emlékbeszédet tartott, melyben az elhunyt érdemeit méltatta. Beszédjét imával fejezte be s koszorút tett a sirra. Az ünnepélyt a karéneke fejezte be. A megboldogult, aki oly kedvelt egyéniség volt Sarkadon, megérdemelte e kegyeletes megemlékezést.

*** Nehogy kár érje a várost.** A városi átírási díjak szedésének jogát a miniszter 5—5 évre engedélyezte Nagy-Várad városának. Az öt éves ciklus ez év végével lejár, azonban eddig nem kérte Nagyvárad városa az engedély meghosszabbítását, mert újabb törvény van, amely szerint minden ilyen természetű illetéket az állam veszi kezelésbe az állami illetékekkel s azután átadja a városoknak az illető összeget. Most azonban arról értesült a város tanácsa, hogy ez a törvény nem lép életbe. Nagyvárad város tanácsa tehát nehogy elessék habár rövid időre is ezen jövedelemtől a város, sürgős javaslatot terjeszt a csütörtöki közgyűlés elé, hogy újabb 5 évre kérje a törvényhatóság az átírási díj szedésének engedélyezését.

*** Az első megfagyott ember.** Tegnap reggel a oláhhomorogiak az árok szélén halva találtak *Trepa Péter* 57 éves gazdálkodót. A haláleset tárgyában megindult vizsgálat megállapította, hogy *Trepa* előző este a korezmában iddógált és többet is ivott a kellesténél. Illuminált állapotban hazafele ballagott és az utcán elesett és elaludt. Reggelre megfagyva találtak rá. *Trepa* halálát nem annyira a hideg, mint az alkohol okozta.

*** Tűzoltók a rendőrségen.** Egyik tegnap reggel megjelenő napilap — valószínűleg tendenciózus híradás alapján — két tűzoltó zenekari tag vasárnap színházi viselkedését a tűzoltók és rendőrök afférja címmel oly beállításban ismerteti, amely az önkéntes tűzoltóegylet működésére diffamáló szint vethet, éppen azért az egylet parancsnoksága a közönség tájékoztatása céljából a következőket közli: A két tűzoltó zenekari tag az említett időben szolgálatra kirendelve nem volt. A színházban karzati jegyet váltva, minden tűzoltói jelvény, tehát karszallag nélkül, mint magán személyek jelentek meg s amennyiben kihágást követtek el, az a tűzoltói minőségükkel semmi összefüggésbe nem hozható, azért nem az önkéntes tűzoltó, de csakis a magán egyén vonható felelőségre. Az egylet parancsnoksága, amely különben lelkiismeretes gondnal őrködik azon, hogy az önkéntes tűzoltóság évtizedek önzetlen munkásságával szerzett jóhírnevén sérelem ne essék, megindította a szigorú vizsgálatot oly irányban, hogy a tűzoltó zenekar két tagja viselkedésével nem vált-e méltatlanná a tűzoltói állásra.

*** A csatornázási bizottság a helyszínen.** Nagyvárad város csatornázási bizottsága tegnap ülést tartott, *Bordé Ferenc* főjegyző elnökle alatt. Ez alkalommal az elrendelt tömitési munkákat vizsgálták felül a helyszínen. A Pece- és Bém-utca közzé eső vitéz-utcai szakaszon, valamint Bém-utcától Körözs-utcaig tartr szennyvíz főgyűjtő szakasz tömitése munkálatait aknáról-aknára haladva tüzetesen megvizsgálta s úgy az előbbi, mint a főgyűjtőt, amelyeket a *Damjanich-utca* és *Vitéz-utca* sarkáig, illetve az állatvásártéren levő bukóaknáig rendben talált. E ponttól kezdve, miután a munkálat a vizsgálatra kellőképpen előkészítve nem volt, újabb vizsgálat megajtasolását javasolja, utasítassék egyúttal a csatornázó vállalat, hogy a vizsgálat napjára a munkahelyet kellőképpen készítse elő s lehetőleg úgy ossza be a munkát, hogy egyszerre nagyobb szakasz vizsgálata legyen lehetséges. Bejelentette az elnök, hogy a vállalat a Körözs balparti főgyűjtő, valamint a jobb parton a Széles- és Huszár-u. közötti főgyűjtő szakasz tömitési munkálatokat befejezte. A bizottság a helyszínen megállapította, hogy az Allatvásártéren levő bukó aknától a bujtatóig a Körös balparti szennyvíz főgyűjtő talajvizet nem ereszt és eszerint az eszközölt tömitési munkálatok helyesnek és jónak bizonyultak. A Körös jobbparton a Széles- és Halász-utca közötti 50—70 szelvényű szennyvíz csatorna szakaszon a szemle alkalmával 2 cm-es vízfolyást találtak, ami annak tulajdonítható, hogy a széles-utcai elfalazás nem tökéletes, onnan víz szivárog át, amely a teljesen friss tömitő munkálatokhoz használt cementet kissé feláztatta, úgy, hogy az így keletkezett pépszerű massa a rendes vízfolyást akadályozta, hogy teljes biztonság kedvéért e szakaszt 8 napon belül még egyszer megtekintni, amikor is e rövid szakaszról is végleges véleményt mond. — A bizottság a Körös balparti szennyvíz főgyűjtő átvételét javaslatba hozta.

*** Széngázmérgezés.** Csökmő község határában a *Daruszigeten Farkas György* két nappal ezelőtt este, mielőtt feködni tért volna, szénnel tömte meg a kályhát, aztán aludni ment. Reggel a házbeliék aléltan találtak *Farkasra*, akit élesztgetni kezdtek. A sikertelen kísérletezés után orvost hívtak, aki hiába kísérletezte meg a mentést, nem sikerült. *Farkas* széngázmérgezés következtében meghalt. Az ügyészség elrendelte a vizsgálatot annak megállapítása végett, hogy *Farkas* öngyilkossá akart-e lenni vagy pedig saját gondatlanságának lett az áldozata.

*** Az ügynök ur.** A rendőrkapitányi hivatal felhívja a közönség figyelmét egy 26—28 éves, beretvált képű, középtermetű elegánsan öltözött fiatalemberre, aki hatósági engedély nélkül sorsjegyügleteket köt. Már többeknek eladott sorsjegyeket s ellene többen panaszt tettek.

*** Elégedetlenség a státuszrendezés miatt.** Annak idején megirtuk, hogy a megyei tisztviselők a státuszrendezés miatt elégedetlenek és hogy nagyon csalódtak az új törvényhez fűzött reményükben. A Tiszántul már akkor hangoztatta, hogy a tisztviselők nem fognak belenyugodni az új rendszerbe és mielőbb mozgalmat indítanak a reform iránt. Ime tegnap már megérkezett az országos megyei tisztviselők értesítése, hogy a mozgalom csakugyan megindult és legközelebb közgyűlésre hívják fel Budapestre ebben a dologban a tisztviselőket. A közgyűlés december 16-án lesz. Előreláthatólag ez a közgyűlés igen népes lesz, mert az eddigi fizetésrendezések közül a jelenlegi státuszrendezés a legsérlemesebb. A státuszrendezéstől ugyanis nemcsak illetményren-

dezt, hanem tisztviselői jogkört is vártak a megyei tisztviselők. E helyett az illetményrendezés is hiányos. Roppant meglát-szik rajta, hogy hirtelen készült és minden vita nélkül ment keresztül a képviselőházban. A decemberi közgyűlésen az összes sérelmeket tárgyalni fogják és nagyon valószínű, hogy az országos rendezésre váró napidíjas irnokok ügye is tárgyalás alá kerül. A felszólaló tisztviselők főként odatörekednek, hogy az illetményrendezés dolga egyenlő elbánás alapelvén nyugodjék. A kezelő személyzet viszont azt kívánja, hogy mint eddig, úgy a jövőben is az állami tisztviselők fizetésével legyen egyenlő a fizetésük.

*** Más pénzén ment a háboruba.** Micekuf Simon bolgár kertészt gazdája Szegedről Nagyváradra küldte, hogy kísérje haza Szlávik Vazul kert munkást, akit most szerződött Szegedre, Micekuf vas-utra is ült Szlávikkal, utközben azonban elesalta Szlávik utlevélét és 540 korona megtakarított készpénzét, majd faképnél hagyván reája bizott társát, megszökött. Micekuf sokszor emlegette, hogy szeretne elmenni a háboruba, de gazdája nem enged. A kiesalt pénzzel és az utlevéllel most végre elérte célját.

Vadász urak figyelmébe. A közelgő vadászati évadra való tekintettel felhívom a nagyérdemű vadászközönséget, hogy fegyver és vadászati cikkek beszerzését válasszák nálam eszközölje. Óriási választékot talál itt a legelőkelőbb gyártmányú fegyverekből, a legjobb töltények egy külföldi mint belföldi löporral készültek a legpontosabban készítve s ajánlom fegyverjavító műhelyemet, hol szakszerűen, gyorsan és pontosan eszközölök minden nemű fegyverjavítást. Ne adják fegyvereiket kontárok kezébe mert azok tönkreteszik és később többre fog kerülni annak hejreállítására. M. kir. löporáruda Telefon 269. Tanoncok felvételtnek. **Ladányi József** puskműves, fegyverkereskedő, Nagyvárad, Pécs.

x A Rose nyelviskola felvételi irodája. A Rose-nyelviskola folyó évi november hó elseje óta felvételi irodát tart fenn Rákóczi-út 3. sz. alatt, a hol az érdeklődő közönségnek az iskolára vonatkozó mindennemű felvilágosítással készséggel szolgálnak. A nyelviskola tanfolyamára bármely órán be lehet iratkozni.

x Aszódi olcsó karácsonyi vásárja Kosuth-utca Sas-palota. A helyi és vidéki mélyen tisztelt vevőközönség b. tudomására hozom, hogy friss déli áruim megérkeztek. Vidékieknek szállít póstán Magyarország bármely állomására a közkedvelt **Aszódi-cég**. Elsőrendű datolya, malaga és füge, óriási tiroli maroni, olasz mogyoró és cocusdió, mézédés narancs és érett citrom, remek cukrozott déli gyümölcsök, bámulatos szép és kitűnő ízű theasütemények, legnemesebb fajú kínai theák, valódi angol és francia rumok igazán meglepő olcsó árt. Dús választék **karácsonyi és újévi** cukorkákban, nagyban és kicsinyben. Állandóan friss párolt zamatos kávé 8-féle vegyületekből, melyből próbarendelést méltóztassanak tenni. Kiváló tisztelettel: **Aszódi Mihály** trieszti kávé és thea közvetlen behozatala, cukorka és déligyümölcs nagykereskedő. Telefonszám egész megyére 635. Fiók telefon 1016. Fióküzlet **Cukorka Király** Ker. utca. — **Cukorlóda Király** Rákóczi ut. Telefon 610. — Gerbeaud cukorkák és sütemények friss minőségben.

Középiskolai

magánvizgára-, érettségire-, javító vizsgákra egész nyáron át készülhet a **dr. Kállay-fele szemináriumban** (Budapest, IX. Lónyay-utca 18 b. Telefon 125-38.) Eredményei köz-tudomásulag kiválóak.

Valódi **Amerikai és Chas-sala cipők**, legjobb **Bor-a-lino** és **Pichler kalapok**

REICHARD áruháza

cégnél szereshetők be.

Uri fehérenemű, „Fownes“ keztyű, „Habig“ kalap, eredeti angol cipő, egyedüli raktár

Róth M. utódánál.

x Egy 5 szobás lakás Rákóczi-út 32., Gerő-házban, 1913. május 1-re kiadó.

x Karaguly E. úri szabó-üzletét november hó 1-től Rimanóczy-utca, Guttmann-házba helyezi át.

x EGY HÁZ Szaniszló-utcán pénz nélkül megvehető. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

x TŰZIFA hasábos és aprítva, ugyszintén eisőrendű porosz kősenet házhoz szállít **Weiszberger és Társa.** Telefon 688. Telep: Váradvelence, vasutná.

x Kosuth-utca 6. számú ház Körös felőli oldalán 3 szoba fürdő-szoba és mellékhelyiségekből álló modern emeleti lakás november 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál.

KOSSUTH-Ú. 2. sz. ház emeletén két szoba s mellékhelyiségekből álló lakás nov. 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál

x Ungváry Gergely könyv- és papirkereskedése Nagyvárad, **Rákóczi-út** (Orsolyazárda). Ajánlja dús felszerelt raktárát, **szépirodalmi és ifjúsági** könyvekben, valamint **legújabb műveszi lapokban.**

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szombat: Limonádé ezredes.

Vasárnap délután: Én vagyok a néni.
Este: A kis gróf.

Limonádé ezredes. Ma este a Limonádé ezredes kerül ismét színre. A frapáns illetőségű újdonságot nagyon megszerette a publikum és a zeneszámokat szelvényben-hosszában dudolják már Nagyváradon. Az elmés énekes bohózatot Leövei Leó rendezte.

REPORTÁZ

A NAC Kolozsváron. A NAC. I. labdarugó csapata holnap, vasárnap délután egy régebbi kötelezettségéből folyólag revans mérkőzést fog játszani Kolozsvárt az ottani Kereskedelmi Akadémia csapatával. A NAC csapata, melyet számosan kísérnek

át Kolozsvárra, ma szombaton délután 4 órakor utazik el és 9 óra felé érkezik meg Kolozsvárra, ahol szállodában tölti az éjszakát. Visszatérés vasárnap délután 6 órakor. A NAC vezetősége ezuton is kéri a csapat és a kíséret tagjait, hogy ma szombaton délután pontban fél 4 órakor a II. osztályu vasuti váróteremben megjelenni sziveskedjenek.

IRODÁLOM

A Kath. Hitterjesztés Lapjai legutóbbi füzetje a következő tartalommal jelent meg:

Tartalom. A hitterjesztés akadályai Délamerika indiánjai között. — Celjon partjai mentén. — Hítlelet Felső-Egyiptomban. — Lapp földön. — Missiói tudósítások. Kina: Rettenes pusztulás Cse-Kiangban. — Japán: A miyatsoni missió. — Afrika: Az első missiótelep Buddha földjén Kongóban. — Kegyes adományok

Képek. Délamerika: Egy indiántelep. — Délamerika: Missió-állomás indiánok között. — Délamerika: Szalézi híthírdetők Braziliában. — Norvégia: Norvegasszony téli öltözetben. — Norvégia: Engelsen híthírdető a Nord Cap oszlopa mellett. — Egyiptom: Dseneffé hegyláncolat Egyiptomban. — Norvégia: Téli tájkép a lappföldről. — Egyiptom: Pihenő koptok.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

Egy sereg bűnös gondatlanság.

A nagyváradi kir. törvényszék büntető bírósága tegnap egymásután három gondatlanságból okozott súlyos testi sértés ügyét tárgyalta. Ember Géza elnöklete alatt.

Az iparvasut okozta az első szerencsétlenséget. Tóth Ferenc iparvasutján a b.-püspöki kavicsbányából kavicsot szállítottak három kocsiiban az iparvasuttal. Mikor Siter községhez értek, a mozdonyt lekapcsolták és a lejtős pályán szabadjárá engedték a megrakott kocsikat. A fékezők nem tudták meglassítani a kocsikat, amelyek irtozatos gyorsasággal rohantak lefelé, végül is kisiklottak és felborultak. Az egyik ember, **Kolozsvári János**, aki szintén a kocsi volt, oly szerencsétlenül esett ki, hogy bordatörést szenvedett. Az ügyészség **Almandt** Ferenc ispánt vonta felelősségre, mert az ő rendeletéből bocsátották el a kocsikat. A bíróság 150 K pénzbírságra ítélte az ispánt.

A tanító Oláhapatí községben a falu fiatalságával mükedvelő előadás rendezésén fáradozott. Ezért vasárnaponként lakására gyűjtötte a legényeket, hogy a szerepeket tanulják. Ez év március 31-én a tanító még a templomban volt, mikor megjelentek lakásán a legények. A megtöltött revolvert az asztalán hagyta véletlenül, s a legények természetesen azonnal a kezükbe vették, vizsgálgatták. **Mos János** azután akaratlanul meghuzta a ravaszt. Hatalmas dördülés verte fel a vasárnap esendét és a másik pillanatban **Szűcs János** holtan rogyott össze. A bíróság a gondatlanságból okozott emberölés miatt **Petrás Péter** tanítót és **Mos Jánost** vonta felelősségre. A tanítót, amiért a töltött revolvert nyílt, hozzáférhető helyen

hagyta, 15 napi, Mos Jánost pedig 21 napi fogházra ítélték. A tanító büntetésének a végrehajtását tekintettel a sok enyhítő körülményre, a bíróság felfüggesztette.

Összeütközött a postakocsi egy falusi szekérrel, ez év március 1-én a Rákóczi-úton. A szerenésétlenség úgy történt, hogy a falusi szekeret elragadták a lovak, amelyek egy automobiltól megijedtek és a szekéren ülő Nagy M. Lajos és a fia, akit szintén Nagy M. Lajosnak hívnak, nem tudta megfékezni a tüzes paripákat. A forgalmas úton azután a lovak nekirohantak egy postakocsinak, melynek a kocsisa súlyos sérüléseket szenvedett és több hónapra keresztül feküdt a kórházban. A bíróság az öreg Nagy M. Lajost 300, a fiát pedig 150 korona pénzbüntetésre ítélte, amiért nem vigyáztak jobban az ijedős lovakra. Felebeztek.

Rejtélyes rablótámadás.

Állítólag hárman voltak a támadók, Bunkó Demeter, Mága György és Bunkó Vaszali, akik még a múlt év december 18-án a peceszentmártoni országúton kiakarták rabolni Dupsi Lajosné, aki az édesanyjával kocsin igyekezett hazafelé. A rablótámadásnak revolverlövés és kölcsönös megsebesülések lettek a következményei, úgy hogy ma mind a négyen, Bunkó Demeter és Vaszali, Mága György és Dupsi Lajosné a vádlottak padján ülnek és az esküdtbíróság fog világosságot deríteni az érdekes ügyre, amelyet a vádlottak ellentétes vallomásai mind rejtélyesebbé igyekeznek tenni.

Dupsi Lajosné így mondja el az esetet:

— Mikor Nagyváradról hazafelé igyekeztünk Harangmezőre, Pece-Szentmártonon túl az országúton ez a három ember, szintén harangmezőiek, keresztbe fordították a kocsijukat és megállítottak bennünket. Felugrártak a kocsinkra, pénzt követeltek tőlünk. Már meg is ragadtak engem, amikor előrántottam a revolveremet és rálöttem a támadókra. Az egyik megsebesült, mire a másik kicsavarta kezemből a revolvért és az arcomba lőtt.

Ezzel szemben Bunkó Demeter és két társa azt állítják, hogy ők az országúton pihentek, amikor Dupsi Lajosné minden ok nélkül rájuk lőtt. És csak mikor az egyik társuk megsebesült, akkor mentek a kocsira, kicsavarták Dupsiné kezéből a revolvért és rálöttek.

Az esküdtszék Vámosy Mihály törvényszéki bíró elnöklete alatt tárgyalja az ügyet.

Ítélet ma estére várható.

Fényképező gépek

mindenféle kellekekkel.

Lorgnettek, hő- és lázmérők legnagyobb választékban. Javítások elvállaltatnak

PETRY ÁRPÁD

órák- és látszerész

Nagyvárad, Rákóczi-ut 9.

Tarsoly és Risztó mellett a Rimanóczy palotával szemben

Telephon (vidékre is) 181 sz.

NYILTÉR

Székelly Károly

fogtechnikus

műtermét Zöldfa-utca 3. sz. alá

(Roth Henrik palota) helyezte át. Telefon 11-77. Telefon 11-77.

Cimre kérem figyelni!

Még ez nem létezett soha!

Ami — K 150-be kerül szabóüzletekben
Az ma — K 68-ért kapható legyen.
Ami — K 160 került
Az ma — K 80-ért kapható legyen.
Ami — K 190-be került
Az ma — K 94-ért kapható legyen a

TESZLER-féle üzletben.

Az alábbi részletezések szerint: Egy finom télikabát-nak való kelme és összes hozzávaló került:

K 38—
munkadíj K 30—
összesen K 68—

Egy finomabb télikabát kelme és összes hozzávaló-val került:

K 46—
munkadíj K 34—
összesen K 80—

Egy egész finom valódi télikabát kelme és az összes hozzávaló került:

K 58—
munkadíj K 36—
összesen K 94—

Egyben ajánlom a m. t. vevőim figyelmébe a dusan felszerelt raktáramat. Női kosztüm kelmek minden lehető színben u. m. kék, fekete, szürke és drapp divatos színekben, amelyek mélyen leszállított árakban kaphatók, ugyszintén az öltönytöveket rendkívül olcsón bocsájom rendelkezésére nagybecsült vevőimnek. Kérem ezen alkalmat kihasználni és egy próbabevásárlást eszközölni, míg a készlet tart. Tisztelettel

Schwartz Kálmán.

Zöldfa-utca 21. sz.

TÁVIRÁTOK

Gróf Tisza István Nagyszalontán.

Budapest, nov. 8.

(Saját tud.) Gróf Tisza István felesége és édes anyja társaságában szombaton, azaz ma Nagyszalontára utaznak, hogy innen menjenek az aradi beszámolóra.

Albánia a külügyi albizottságban.

Budapest, nov. 8.

(Saját tudósítónktól.) A delegáció külügyi albizottsága Berzeviczy Albert elnöklésével ma délután ülést tartott. Az ülésen Héderváry Károly a balkáni helyzetről beszélt s többek között azt mondta, hogy Európának eminens érdeke Albániának állami szervezetre irányuló törekvéseit támogatni. Gróf Berchtold hálaosan köszöni meg azt, hogy a bizottság helyesli az ő politikáját. Azután úgy általánosan, mint részleteiben elfogadták a költségvetést.

Monarchiánk Szerbia ellen.

Zágráb, nov. 8.

(Saját tud.) A Budapesti Hírlapnak jelentik Belgrádból, hogy az osztrák-magyar monarchia egy más nagyhatalom belgrádi követe által tudatta Pasics szerb miniszterelnökkel, hogy az osztrák-magyar monarchia csak a Prizzendig terjedő területre enged elfoglalni. Ha szükséges lesz, fegyverrel is kész lesz akaratának érvényt szerezni. Pasics miniszterelnök azt felelte, hogy Szerbiának okvetlen szüksége van a tengerhez vezető utra és e miatt fölveszi a harcot bárkivel szemben is. Megjegyzi még azt is, hogy Ausztria-Magyarország ebben a kérdésben szemben fogja magával találni a szövetséges balkáni államokat.

KÖZGAZDASÁG

Zabszállítás a honvédség részére. A m. kir. budapesti I. honvéd kerületbeli állomásokon elhelyezett honvéd csapatok (intézetek) számára 1913. évi január hó 1-től 1913. évi december hó 31-éig szükséges zab szállításának biztosítása végett Nagyváradon november 25-én zárt írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalást fognak tartani. A teljes szövegű hirdetmény, valamint a szállítási feltételek füzet a nagyvárad 4-ik honvédgyalogezred parancsnokságnál, hétköznapokon délelőtt 10—12 óráig betekinethető.

Kereskedők figyelmébe. Kerületünk kereskedői és iparosai érdekségét értesítjük, hogy amennyiben Észak- és Dél-amerikai államaival üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak a kereskedelmi és iparkamaránál megfelelő tájékoztatást szerezhetnek. Szükség esetén a kamara oly ügyleti képviselők címeit is megadja, akik mindenféle peres és perenkívüli ügyet jutányosan hajlandók lebonyolítani. Nagy-Várad, 1912. nov. 8. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara; Dr Moskovits József elnök. Dr Sarkadi Lajos titkár.

Gabona üzlet.

Irányzat a balkáni helyzet nyugodtabb felfogására lanya.

Mai árfolyamok.

Októberi buza	— — —	11.—
Áprilisi buza (1913.)	— — —	11.80
Októberi rozs	— — —	10.40
Áprilisi rozs (1913)	— — —	10.52
Októberi zab	— — —	11.82
Áprilisi zab (1913)	— — —	11.24
Szept. tengeri	— — —	7.74
Májusi tengeri (1913)	— — —	8.08

Budapesti értéktözsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyvárad fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	—	786.—
Osztrák hitelrészvény	—	603.—
Jelzálogbank	— — —	418.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	506.—
Magyar bank	— — —	531.—

Közuti vasút — — —	651.—
Városi villamos — — —	373.—
Salgótarjáni kőszén — — —	713.—
Rimamurányi — — —	689.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.**Haninacs meglepedve**

szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármikből. Keresse fel **DARABONT GY. és TARSÁ** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.**Ujdonság! Ujdonság!****Tündér harangok.**

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. Kovácsolt vas állványon, 15 összehangolt ezüstmecsengővel van ellátva. Erős szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona. Wágner a „Hangszer Király”

országszerte elismert elsőrendű hangszerárúházában, BUDAPEST, JÓZSEF-KORUT 15. SZÁM.
Ovás: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

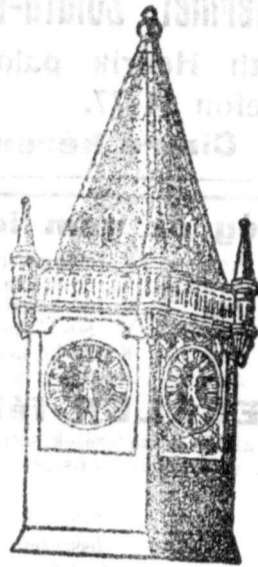
Az ország egyik legrégebb és legmegbízhatóbb

toronyóra

készítő telepe.

Olcsó árak, több

évi jótállás.

Villanyerő**berendezés.**

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küld.

A Bihar megyei Gazdák Áru és Hitelintézete Rt.

Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.

Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5,0%-os kamatoztatásra, továbbá folyószámi betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenféle bankszerű beszedésekkel (incasso) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyószámlákra és földbirtokokra.

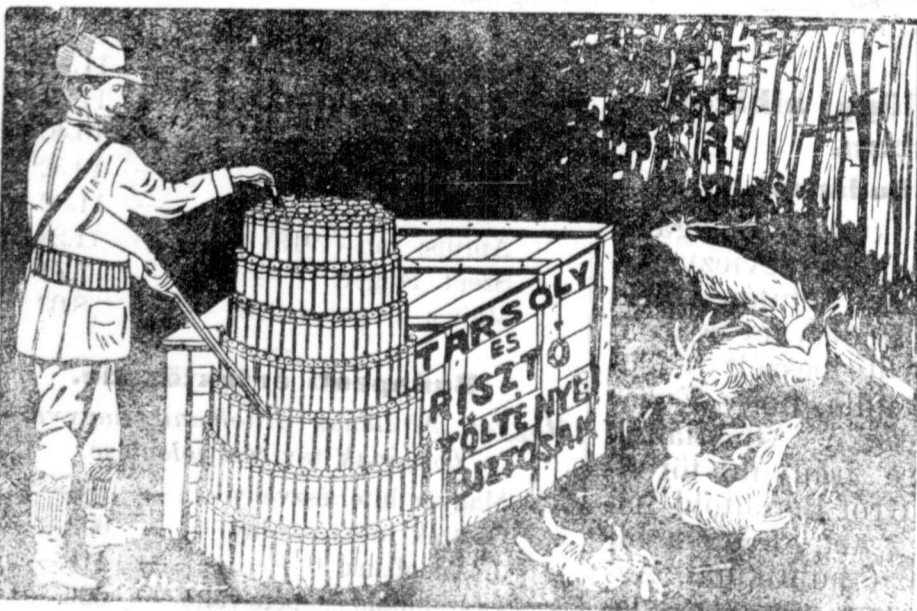
FÉLIX-FÜRDŐ

nyári és téli gyógyhely. Európa leggazdagabb kénes hév víz forrása. Víz hőfoka 49° C. 17 millió liter víz mennyiség.

Csusz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1909-ben 9200 beteg hagyta el gyógyultan, javultan a párállanul hatásos fürdő gyógyforrásait. **Penzió rendszer október 1-től május hó 1-ig.** Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, fűtés, szoba világítás, egyszeri fürdés a Ferencz-fürdőbe pocrözéssel helenként 56 koronába kerül.

A Viktor szálló folyosója össze van kötve a fürdőkkel. A folyosókon lévő kályhák állandóan fűtve vannak. Bármilyen időben meghűlés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Posta, távirda, interurbán telefon, állandó gyógyszerárú a fürdő telepen. Prospektust küld az

igazgatóság.**M. kir. lőpor-áruda****Vadászfegyverek****Revolverek****Vadászati felszerelések**

Eredeti Valtersdorfi töltények

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

Telefon 390.

Özv. Schmidt Gyuláné

könyvkötését a régi Apolló épületből Rákóci-ut 16. sz. alá helyezte át, amire felhívjuk a n. é. közönség becses figyelmét. Tan-könyvek bekötése, olesón s gyorsan készíttetnek el. Becses pártfogást kér

Özv. Schmidt Gyuláné

Szalonna, prima, pörkölt, nehéz áru leg-jutányosabban kapható. Mindennemű termények vétele és eladása.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részv.-társ. áruosztály.

Teleky-utca 3-ik szám, Telefon 172.

Sarkady és Szánthó**TORONYÓRA GYÁRA**

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.



Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyórát „szegecs” és „szabadlengésű” járáttal, roz kerekkel. Olcsó árak.

TÖBBÉVI JÓTALLÁS. Villanyerő berendezés.

Arjegyzék kívánatra. Saját ház.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Olcsóbb lett a kenyér**4 fillérrel.**

Van szerencsénk a t. c. közönség szives tudomására adni, hogy városszerte közkedvoitségnek örvendő kenyér gyártmányunkat a fogyasztó közönség **előnyére és kényelmére** a mai naptól fogva **eredeti gyári árakban** fogjuk az alantabb felsorolt raktárakban kilogtammonként is árusítani.

KENYÉR ÁRAINK:

0-ás	30 fillér
fehér	28
félbarna	26
barna	24

Gyári raktár Szacsvey-utca.**Telephon 551.****ELÁRUSÍTÓ HELYEK:**

1. Főraktár: Szent László-tér (Kovács-ház) telephon 936.
2. Adria liszt raktár Rákóci ut telephon 5.
3. „ „ „ Nagypiac telephon 337.
4. „ „ „ Csillagváros (Bánysor) telephon 1242
5. Adria lisztraktár Kolozsvári-utca (volt Feldheim-ház.) telephon 188.
6. Reich Antal Szaniszló u. telephon 436.
7. Wasvári Zsigmond Kórház-u. telef. 1305.
8. Markovits Ignáz Perces-u. telephon 1286.
9. Fülöp Lipót Kaszárnya u.
10. Király Jenő Rákóci-ut (Stern palota).
11. Ungár Jenő Teleki u.
12. Wieder Lajos Malom u. telephon 894.
13. Deutsch Dávid Teleky-u.

ADRIA kenyérgyár r.t.

Nagyváradai Templomüvegfestészet Üvegcsiszoló és Tükörárúgyár R.-T.

TELEFON
11-64.

Nagyváradon, Gerliczi-utca.

TELEFON
11-64.

Üvegcsiszolás
Üvegvésés
Üvegbetétek
Kirakatbetétek
Üvegedzés

Öntött tükrök
Coll-tükrök 2. mm. vastag
Polirt és finn tükrök
Faönttükrök

Fémkeretezés
Réz, nickel foglalatok
Diszüvegezés
Üvegfestészet
Homályosítás

tábla és tükörüveg nagyraktár

Opalescens és színes üvegek.

Kirakatüvegek

Épületüvegezés

Rajzokat és tervezéseket díjtalanul végezzünk
Arjegyzéket és árajánlatot bérmentve
Szállítunk az ország bármely részébe

Amerikai üvegmozaik épülethomlokzatok ki-képzésére. Hajlitott tükörüvegek.

Aszódinál Kugler Gerbeaud

Összes gyártmányainak lerakata.

Mai naptól forgalomba hoztam. Kiemelni óhajtom, hogy a közönségnek ezek után fölöslegessé fog válni Budapestről hozatni GERBEAUD

cukorkát, mert kizárólag a legfrissebb minőségben fogom szolgálatni. Egyidejűleg tudatom a cukorka és csokoládé szakértő közönséget, hogy a következő világ cégekkel állok összeköttetésbe, úgy nagyban mint kicsinyben raktáron tartok az összes gyártmányokból — úgy mint:

Gerbeaud összes gyártmányai.
Guszt Vilhellen Heller Bécs.
Weit furt & Sohn Budweis.
Wiese világ cég Köln.
Sárothi Berlin.
Murrai & Comp London.
L. Idequin & Cie Páris.
Lint Zürich
G. J. Rademark & Comp Hopjesz Holland.
Caillers csokoládé.
Suchard csokoládé.
Galla Péter csokoládé.
Schmidt Viktor és Fiai Bpest, Bécs.
Stolverk Testvérek Pozsony.
Maux összes gyártmányai.
Kabos tea kenyerek.
Megay híres cukrász sütemények minden előkelő kávéházba kapható.
Dechus Degaliör francia bonbonok,

valamint az összes itt föl nem sorolt cukorka gyárosokkal állok összeköttetésbe, úgy szintén magyarországi mint külföldi gyárral. Tisztelettel

Aszódi Mihály

cukorka és csokoládé nagykereskedő, és
vezérképviselő.

Fő-üzlet Kossuth-utca.
TELEFON 635.

I. fiók „Cukorka Király” Kert-u.
TELEFON 10-16.

II. fiók Csokoládé Király Rákóczi-u.
TELEFON 610. előkészülőben.

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat

készíti

Kovács Zsigmond

m ű a s z t a l o s

Szacs vay-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap nívásra azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

Oltott mész

Bükkfa parkett, cementáru, cserép, fedéllemez, gipsz, nád, csatornázás, aszfaltozás stb.

Rondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

DEUTSCH SIMON

MŰBÚTOR-ASZTALOS
NAGYVÁRAD, ŐR-UTCA 6.

Ajánlja saját készítményű hálószoba-, ebédlő-, előszoba- és konyha modern kivitelű berendezéseit, melyekből háló- és ebédlő-szoba állandóan nagy raktár. Javítások jutányos árban. Költségvetés díjtalan. Levelekre válasz. Meghívásra azonnal jönök.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Ullárak,
létámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/2 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Ő CSÁSZ. ÉS APOST. KIR. FELSÉGÉNEK

A közös katonai jóté-
XXIX-ik cs. és kir.



LEGFELSŐ FELHATALMAZÁSA FOLYTÁN

kony célokra szánt

államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21.146 készpénz nyereményt tartalmaz 625.000 kor. összértékben.

A főnyeremény **200.000** korona.

A huzás 1912. december 19-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 7. sz. a, továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirat-bivataloknál, vasúti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya.)